

Torsdagen den 25 november 2010

58. Europaparlamentet betonar därför vikten av att förhandla med utvecklingsländerna om alla åtgärder som unionen kan komma att vidta, i synnerhet när det gäller gränsanpassning. Det är också nödvändigt att unionen håller fast vid sina åtaganden om klimatstöd till utvecklingsländerna.

59. Europaparlamentet oroar sig i detta hänseende över att den tidiga finansiering, som EU-länderna utlovat vid klimattoppmötet i Köpenhamn, delvis kommer från åtaganden som gjorts inom ramen för det offentliga utvecklingsstödet och ska utbetalas som lån, i motsats till parlamentets krav. Parlamentet uppmanar kommissionen att sammanställa en rapport om denna finansiering som gör det möjligt att bedöma lämpligheten med avseende på den verkliga situationen, de åtaganden som gjorts och parlamentets krav. Parlamentet efterfrågar även en bättre samordning av finansieringens tematiska och geografiska användning.

60. Europaparlamentet erinrar om de åtaganden som gjorts av de industrialiserade länderna, däribland unionens medlemsstater, om att överväga att tillämpa innovativ finansiering för att bekämpa klimatförändringarna.

61. Europaparlamentet är övertygat om att kampen mot klimatförändringarna måste bygga på principen om solidaritet mellan industri- och utvecklingsländerna, och möjligen i närmare samarbete med FN, WTO och övriga Bretton Woods-institutioner. Parlamentet kräver därför att utvecklings-, tillväxt- och industri-länderna gemensamt utvecklar ett globalt koncept för handeln med utsläppsrätter och beskattningen av energi och utsläpp av växthusgaser för att dels förebygga utflyttning av företag (carbon leakage), dels generera finansiella resurser för åtgärder för att bekämpa klimatförändringar samt minska och anpassa sig till konsekvenserna av dessa.

62. Europaparlamentet understryker att en ökad tekniköverföring till utvecklingsländerna för att ta itu med koldioxidläckage kommer att vara en avgörande aspekt i en klimatordning för perioden efter 2012. Parlamentet beklagar att tekniköverföring endast utgör en mycket liten del av det offentliga utvecklingsbiståndet och uppmanar med kraft medlemsstaterna att tillhandahålla ytterligare tekniskt och ekonomiskt stöd till utvecklingsländerna så att de kan hantera konsekvenserna av klimatförändringarna, att leva upp till klimatrelaterade standarder och att inkludera förhandsbedömningar av hur standarder samt märknings- och certifieringssystem inverkar på utvecklingen.

*

* *

63. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till Europeiska rådets ordförande, rådet och kommissionen, de nationella parlamenten och den verkställande sekreteraren för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC) samt till den sextonde partskonferensen (COP 16).

Företagens sociala ansvar och miljöansvar vid internationella handelsavtal

P7_TA(2010)0446

Europaparlamentets resolution av den 25 november 2010 om företagens sociala ansvar och miljöansvar vid internationella handelsavtal (2009/2201(INI))

(2012/C 99 E/19)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av artiklarna 12, 21, 28, 29, 30 och 31 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna,
- med beaktande av artiklarna 2, 3 och 6 i fördraget om Europeiska unionen,
- med beaktande av artiklarna 9, 10, 48, 138, 139, 153, 156, 191, 207 och 218 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

Torsdagen den 25 november 2010

- med beaktande av OECD:s riktlinjer för multinationella företag, ILO:s trepartsförklaring om principer för multinationella företag och socialpolitik samt uppförandekoder som har antagits under överinsyn av internationella organisationer som FAO, WHO och Världsbanken samt insatser som har med företagets verksamhet i utvecklingsländerna att göra under beskydd av FN:s handels- och utvecklingskonferens,
- med beaktande av initiativet Global Compact, som lanserades av FN i september 2000, och rapporten från FN:s generalsekreterare "Towards global partnerships – Enhanced cooperation between the United Nations and all relevant partners, in particular the private sector", från den 10 augusti 2005 (05-45706 (E) 020905), tillkännagivandet den 9 oktober 2006 från FN:s Global Compact och Global Reporting Initiative samt de principer om ansvarsfulla investeringar som FN presenterade i januari 2006 och som samordnas av UNEP:s Finance Initiative och FN:s Global Compact,
- med beaktande av FN-normerna om transnationella och andra företags ansvar i fråga om mänskliga rättigheter som antogs i december 2003 ⁽¹⁾,
- med beaktande av Global Reporting Initiative (GRI) som lanserades 1997 ⁽²⁾ och de uppdaterade riktlinjer för hållbarhetsrapportering för G3 som offentliggjordes den 5 oktober 2006 samt de riktlinjer för G4 som för närvarande håller på att utarbetas av GRI,
- med beaktande av resultatet av FN:s världstoppmöte i Johannesburg 2002 om hållbar utveckling, i synnerhet kravet på initiativ i fråga om företagets ansvarsskyldighet och rådets slutsatser av den 3 december 2002 om uppföljningen av toppmötet ⁽³⁾,
- med beaktande av rapporten från FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter om transnationella företags och andra företags ansvar i fråga om de mänskliga rättigheterna av den 15 februari 2005 (E/CN.4/2005/91, 2005),
- med beaktande av rapporten från generalsekreterarens särskilda representant med ansvar för frågor om de mänskliga rättigheterna och transnationella och andra företag, "Promotion and Protection of all Human Rights, Civil, Political, Economic, Social and Cultural, including the Right to Development", av den 7 april 2008 (A/HRC/8/5 2008), samt av det nu pågående arbetet med den följande rapporten som planeras vara färdig 2011,
- med beaktande av rapporten från generalsekreterarens särskilda representant med ansvar för frågor om de mänskliga rättigheterna och transnationella och andra företag "Business and Human Rights: Further steps toward the operationalization of the 'protect, respect and remedy' framework", av den 9 april 2010 (A/HRC/14/27),
- med beaktande av referenssystemen och metoderna för certifiering och märkning av företagets beteende när det gäller hållbar utveckling, klimatförändringar och minskandet av fattigdom, exempelvis SA 8000-standarden om förbud mot barnarbete samt AFNOR- och ISO-standarderna om hållbar utveckling,
- med beaktande av Kimberleyprocessen om kontroll av handeln med rådiamanter,
- med beaktande av de initiativ som tagits i olika medlemsstater för att främja företagets sociala ansvar och framför allt inrättandet i Danmark av ett statligt centrum för företagets sociala ansvar, som samordnar regeringens lagstiftningsinitiativ för företagets sociala ansvar och utarbetar praktiska hjälpmedel för företagen ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ FN Doc. E/CN.4/Sub.2/2003/12/Rev.2 (2003).

⁽²⁾ Internet: www.globalreporting.org

⁽³⁾ Internet: <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N02/636/94/PDF/N0263694.pdf?OpenElement>

⁽⁴⁾ Internet: <http://www.csrgov.dk>

Torsdagen den 25 november 2010

- med beaktande av FN:s internationella konvention om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter från 1966, FN:s konvention om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor från 1979, FN:s förklaring om urbefolkningars rättigheter, antagen genom generalförsamlingens resolution nr 61/295 den 13 september 2007, och FN:s konvention om barnets rättigheter från 1989,
- med beaktande av de internationella miljökonventionerna, bland annat Montrealprotokollet om ämnen som bryter ned ozonskiktet (1987), Baselkonventionen om kontroll av gränsöverskridande transporter och om slutligt omhändertagande av farligt avfall (1999), Cartagenaprotokollet om biosäkerhet till konventionen om biologisk mångfald (2000) och Kyotoprotokollet (1997),
- med beaktande av Regionkommitténs yttrande av den 14 mars 2003 om grönboken om främjande av en europeisk ram för företagens sociala ansvar,
- med beaktande av slutrapporten och rekommendationerna från det europeiska flerpartsforumet för socialt ansvar av den 29 juni 2004, inbegripet den sjunde rekommendationen om stöd till åtgärder för att fastställa en lämplig rättslig ram,
- med beaktande av Brysselkonventionen från 1968, som konsoliderats genom rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område⁽¹⁾ samt av kommissionens grönbok av den 21 april 2009 om översyn av förordning (EG) nr 44/2001),
- med beaktande av kommissionens grönbok "Främjande av en europeisk ram för företagens sociala ansvar" (KOM(2001)0366), som därefter följts upp i vitboken "Meddelande från kommissionen om företagens sociala ansvar – näringslivets bidrag till en långsiktigt stabil utveckling" (KOM(2002)0347),
- med beaktande av kommissionens rekommendation 2001/453/EG av den 30 maj 2001 om redovisning, värdering och lämnande av upplysningar när det gäller miljöaspekter i företags årsbokslut och förvaltningsberättelser (delgiven med nr K(2001)1495)⁽²⁾,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 18 maj 2004, "Globaliseringens sociala dimension – EU:s politiska bidrag för att få fördelarna att gynna alla" (KOM(2004)0383),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 22 mars 2006 till Europaparlamentet, rådet samt Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, "Genomförande av partnerskapet för tillväxt och sysselsättning: göra Europa till ett kompetenscentrum för företagens sociala ansvar" (KOM(2006)0136),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 24 maj 2006, "Anständigt arbete för alla – EU:s bidrag till agendan för anständigt arbete i världen" (KOM(2006)0249),
- med beaktande av det allmänna preferenssystemet, i kraft sedan den 1 januari 2006, som ger tullfrihet eller sänkta tullar för ett större antal produkter och som även omfattar ett nytt incitament för sårbara länder med särskilda behov i fråga om handel, finansiering och utveckling,
- med beaktande av punkt 13 i frihandelsavtalet mellan Europeiska unionen och Sydkorea, undertecknat i oktober 2009, enligt vilket "parterna ska sträva efter att underlätta och främja en varuhandel som bidrar till hållbar utveckling, inbegripet inom ramen för system för rättvis och etisk handel och sådana som innebär socialt ansvar och redovisningsskyldighet för företagen",

⁽¹⁾ EGT L 12, 16.1.2001, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 156, 13.6.2001, s. 33.

Torsdagen den 25 november 2010

- med beaktande av artikel 270.3 i frihandelsavtalet mellan Europeiska unionen och Peru, undertecknat i mars 2010, enligt vilket parterna är överens om att främja god affärssed vad gäller företagens sociala ansvar och ”erkänner att flexibla och frivilliga metoder som bygger på incitament kan bidra till överensstämmelse mellan handelsförfarandena och målen för hållbar utveckling”,
- med beaktande av rådets resolution av den 3 december 2001 om uppföljning av grönboken om främjande av en europeisk ram för företagens sociala ansvar ⁽¹⁾,
- med beaktande av rådets resolution av den 6 februari 2003 om företagens sociala ansvar ⁽²⁾,
- med beaktande av rådets beslut 2005/600/EG av den 12 juli 2005 om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik, där medlemsstaterna rekommenderas att uppmuntra företagen att utveckla sitt sociala ansvar ⁽³⁾,
- med beaktande av rådets slutsatser av den 14 juni 2010 om barnarbete ⁽⁴⁾,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 761/2001 av den 19 mars 2001 om frivilligt deltagande för organisationer i gemenskapens miljölednings- och miljörevisionsordning (EMAS) ⁽⁵⁾,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/51/EG av den 18 juni 2003 om årsbokslut och sammanställd redovisning i vissa typer av bolag, banker och andra finansinstitut samt försäkringsföretag ⁽⁶⁾,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/18/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster ⁽⁷⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 15 januari 1999 om EU-normer för europeiska företag som är verksamma i utvecklingsländer: mot en europeisk uppförandekod ⁽⁸⁾, i vilken det rekommenderas att en uppförandekod av europeisk modell utarbetas, underbyggd av en europeisk övervakningsplattform,
- med beaktande av sin resolution av den 25 oktober 2001 om öppenhet och demokrati i internationell handel ⁽⁹⁾ där parlamentet kräver att WTO ska respektera ILO:s grundläggande sociala rättigheter samt att WTO ska acceptera ILO:s beslut, inbegripet eventuella överklaganden av sanktioner i samband med allvarliga kränkningar av de grundläggande arbetsnormerna,
- med beaktande av sin resolution av den 4 juli 2002 om kommissionens meddelande till rådet, Europaparlamentet och Ekonomiska och sociala kommittén: ”Att främja grundläggande arbetsnormer och förbättra den sociala styrningen (social governance) i samband med globaliseringen” ⁽¹⁰⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 13 maj 2003 om företagens sociala ansvar: näringslivets bidrag till en långsiktigt stabil utveckling ⁽¹¹⁾,

⁽¹⁾ EGT C 86, 10.4.2002, s. 3.

⁽²⁾ EUT C 39, 18.2.2003, s. 3.

⁽³⁾ EUT L 205, 6.8.2005, s. 21.

⁽⁴⁾ 10937/1/10.

⁽⁵⁾ EGT L 114, 24.4.2001, s. 1.

⁽⁶⁾ EUT L 178, 17.7.2003, s. 16.

⁽⁷⁾ EUT L 134, 30.4.2004, s. 114.

⁽⁸⁾ EGT C 104, 14.4.1999, s. 180.

⁽⁹⁾ EGT C 112 E, 9.5.2002, s. 326.

⁽¹⁰⁾ EUT C 271 E, 12.11.2003, s. 598.

⁽¹¹⁾ EUT C 67 E, 17.3.2004, s. 73.

Torsdagen den 25 november 2010

- med beaktande av sin resolution av den 5 juli 2005 om exploateringen av barn i utvecklingsländer, med särskild inriktning på barnarbete ⁽¹⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 15 november 2005 om globaliseringens sociala dimension ⁽²⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 6 juli 2006 om rättvis handel och utveckling ⁽³⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 13 mars 2007 om företagens sociala ansvar: ett nytt partnerskap ⁽⁴⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 23 maj 2007 om anständigt arbete för alla ⁽⁵⁾, där parlamentet efterlyser att sociala normer ska inbegripas i EU:s handelsavtal, särskilt de bilaterala avtalen, för att främja ett anständigt arbete,
- med beaktande av den utfrågning om företagens sociala ansvar i den internationella handeln som Europaparlamentet arrangerade den 23 februari 2010,
- med beaktande av artikel 48 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för internationell handel och yttrandet från utskottet för sysselsättning och sociala frågor (A7-0317/2010), och av följande skäl:
  - A. Företagen och deras dotterbolag är några av de viktigaste aktörerna i den ekonomiska globaliseringen och den internationella handeln.
  - B. OECD har 2000 utfärdat riktlinjer till de multinationella företagen och regeringarna har utfärdat rekommendationer till företagen om frivilliga normer för ansvarsfullt beteende, under iakttagande av gällande lagar, särskilt om sysselsättning, förbindelserna med arbetsmarknadens parter, de mänskliga rättigheterna, miljön, konsumenternas intressen, bekämpandet av korruption och skatteflykt. Dessa riktlinjer uppdaterades 2010.
  - C. ILO:s trepartsförklaring om multinationella företag är avsedd som en vägledning för regeringar, multinationella företag, arbetstagare inom områden som sysselsättning, utbildning, arbetsvillkor, affärsförbindelser, och inbegriper ett åtagande från staterna att respektera och främja de fyra grundläggande arbetsnormerna: föreningsfriheten och den kollektiva förhandlingsrätten, avskaffande av alla former av tvångsarbete, avskaffande av barnarbete, avskaffande av diskriminering vid anställning,
  - D. FN:s globala överenskommelse (Global Compact) består av tio principer som företagen ombeds anamma, stödja och stadfästa såsom en uppsättning grundläggande värden inom sin inflytandesfär när det gäller mänskliga rättigheter, grundläggande arbetsnormer, miljö och bekämpande av korruption, och företagen förbinder sig av egen fri vilja att engagera sig i dem och göra dem till en del av sin verksamhet.
  - E. För närvarande arbetas det med en uppdatering av OECD:s riktlinjer till de multinationella företagen, framför allt med att förbättra de nationella kontaktpunkterna och införa ett system för ansvar inom försörjningskedjorna.
  - F. Internationella referenssystem som "Global Reporting Initiative" eller mekanismer för certifiering och märkning, såsom ISO 14 001-standarderna eller, framför allt, den aktuella ISO 26 000-standarderna, har utformats såsom en samling riktlinjer som gäller för alla slags organisationer och de hjälper företagen att utvärdera hur deras verksamhet påverkar ekonomin, samhället och miljön, genom att integrera den hållbara utvecklingen, men de är effektiva endast i den mån de tillämpas effektivt och tillämpningen övervakas.

⁽¹⁾ EUT C 157 E, 6.7.2006, s. 84.

⁽²⁾ EUT C 280 E, 18.11.2006, s. 65.

⁽³⁾ EUT C 303 E, 13.12.2006, s. 865.

⁽⁴⁾ EUT C 301 E, 13.12.2007, s. 45.

⁽⁵⁾ EUT C 102 E, 24.4.2008, s. 321.

Torsdagen den 25 november 2010

- G. I ISO 26 000-standarden definieras företagens sociala ansvar (CSR) som det ansvar en organisation har för hur dess beslut och verksamhet påverkar samhälle och miljö, varvid ansvarstagandet kommer till uttryck i form av att organisationen handlar med insyn och etik så att den bidrar till hållbar utveckling, däribland hälsa och samhälleligt välbefinnande, tar hänsyn till berörda parter förväntningar, följer gällande lag och internationella normer och låter insynen och etiken genomsyra hela organisationen och komma fram i dess förbindelser med andra, i vilket sammanhang det civila samhället och den internationella fackföreningsrörelsen medges stort utrymme.
- H. Det mål som kommissionen tillkännagav i sitt meddelande 2006 består i att göra Europeiska unionen till ett "kompetenscentrum för företagens sociala ansvar". Företagens sociala ansvar framställs som "en del av den europeiska sociala modellen" och som ett "medel att försvara solidariteten, sammanhållningen och lika möjligheter i ett läge med en ökande internationell konkurrens".
- I. Kommissionen har sammanställt en rapport till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om övervakning av marknaden för handel och distribution, med titeln "Mot en mer effektiv och rättvis inre marknad för handel och distribution 2020" (KOM(2010)0355). I den ingår en bilaga där det står att "konsumenterna ofta har mycket lite information om i vilken grad en detaljhandlare tar sitt sociala ansvar [och] därför inte [kan] göra informerade val om hur de ska göra sina inköp."
- J. Enligt fördragen ska handelspolitiken samordnas med Europeiska unionens samtliga mål, inbegripet de sociala målen, miljömålen och målen för utvecklingsbiståndet.
- K. Europeiska unionen ställer redan i dag som villkor för beviljandet av vissa handelsförmåner att dess partner ratificerar de viktigaste ILO-konventionerna och sedan 2006 har EU åtagit sig att främja respekten för anständigt arbete i hela sin utrikespolitik, inbegripet handelspolitiken.
- L. EU:s bilaterala frihandelsavtal kommer i fortsättningen att innehålla ett kapitel som ägnas åt hållbar utveckling, inbegripet miljömål och sociala mål samt respekten för reglerna på dessa områden.
- M. Den bristande respekten för principerna om företagens sociala ansvar utgör en form av social och miljömässig dumpning till nackdel för framför allt företag och arbetstagare i Europa som omfattas av högre sociala, miljörelaterade och skattemässiga krav.
- N. Det borde vara normalt att de europeiska företag som flyttar sina produktionsenheter till länder med lägre löner och lägre miljökrav kan hållas ansvariga, inför behöriga domstolar, för eventuella miljöskador och sociala skador eller andra skadeverkningar som drabbar lokalsamhällena och som deras dotterbolag orsakar i dessa länder.
- O. Kopplingarna mellan dels ett moderföretag och dess dotterföretag och dels mellan ett företag och dess leverantörer kan vara av de mest mångskiftande slag. Det måste preciseras vad som på det internationella planet avses med begreppen "inflytandesfär" och "vederbörlig aktsamhet".
- P. Företagen står inte direkt under internationell rätt och de internationella överenskommelserna, framför allt om mänskliga rättigheter, arbetsrätt och miljöskydd, är bindande för de stater som undertecknat dem, men inte direkt för företag med säte i dessa stater. Däremot kommer det an på dessa stater att se till att företag med säte på deras territorium rättar sig efter sina juridiska skyldigheter och handlar med vederbörlig aktsamhet, samt föreskriva tillräckliga och lämpliga påföljder om så inte sker.
- Q. I artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, liksom i artikel 8 i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna bekräftas det än en gång att rätten till ett effektivt rättsmedel samt till att få sin sak prövad inför en oavhängig och opartisk domstol är en grundläggande rättighet.

Torsdagen den 25 november 2010

- R. I Brysselkonventionen och i förordning (EG) nr 44/2001 bekräftades än en gång principen om civilrättsligt samarbete, och mot bakgrund av detta bör kommissionen vidareutveckla grönbokens förslag om extraterritoriell behörighet, framför allt så, att förordningens tillämpningsområde utvidgas till att omfatta rättstvister med svarande från tredjeländer.
- S. I kapitel 13 i frihandelsavtalet mellan Europeiska unionen och Sydkorea och i artikel 270.3 i frihandelsavtalet mellan Europeiska unionen och Colombia och Peru finns en hänvisning till företagens sociala ansvar, av vilken det dock inte ännu och till fullo framgår hur viktigt företagens sociala ansvar är för det europeiska målet om skydd av miljön samt av sociala och mänskliga rättigheter. Men inte ens om företagen fortsätter bryta mot de mänskliga rättigheterna, arbetsnormerna eller miljöbestämmelserna får detta i praktiken några konsekvenser för en fortsatt tillämpning av handelsavtalen, trots att det sägs något annat i de mål som uppställts.
- T. Det är framför allt inom gruvsektorn som de hittillsvarande överenskommelserna om företagens sociala ansvar visat sig otillräckliga.
- U. Unionen har redan en lagstiftning för mikroföretag samt små och medelstora företag. I anslutning till denna bör man framför allt beakta rekommendation 2003/361/EG av den 6 maj 2003 och "Small Business Act" för Europa, som antogs i juni 2008.
- V. Företagens sociala ansvar är ett begrepp som innebär att företagen frivilligt integrerar sociala och miljömässiga hänsyn i sin verksamhetsstrategi för de berörda parternas allmänna välbefinnande genom att aktivt arbeta med politik som en viktig aspekt av en värderingsdriven social förändring.
- W. Företagens sociala ansvar är ett viktigt inslag i den europeiska sociala modellen, som har stärkts genom ikraftträdandet av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, och framför allt genom dess övergripande sociala klausul. I Europeiska kommissionens meddelande om EU 2020-strategin har behovet av att främja företagens sociala ansvar uppmärksammat som ett viktigt redskap för att bevara de anställdas och konsumenternas långsiktiga förtroende.
- X. Företagens sociala ansvar bidrar i hög grad till att utveckla de mänskliga rättigheterna i utvecklingsländerna.
- Y. Företagens sociala ansvar bör inte ersätta eller utesluta staten när det gäller dess ansvar för att tillhandahålla grundläggande offentliga tjänster.
- Z. Företagens sociala ansvar kan spela en viktig roll för att förbättra missgynnade gruppers levnadsstandard.
- AA. Fackföreningarna spelar en viktig roll när det gäller att främja företagens sociala ansvar eftersom arbetstagarna bäst känner till de verkliga förhållandena i sina företag.
- AB. Företagens sociala ansvar bör behandlas samtidigt med och i samverkan med reformerna av företagsstyrningen.
- AC. De små och medelstora företagens roll på den inre marknaden måste beaktas, liksom resultaten av de projekt som finansierats av kommissionen för att främja införandet av rutiner för företagens sociala ansvar även i dessa företag.
- AD. Syftet med företagens sociala ansvar och de sociala och miljörelaterade bestämmelserna i handelsavtalen är detsamma, nämligen en ekonomi där man respekterar människors och miljöns behov och en globalisering som är mer rättvis, social, mänsklig och som verkligen gagnar en hållbar utveckling.
- AE. Hittills har handelsbestämmelserna och bestämmelserna om företagens sociala ansvar inte alls eller i ringa utsträckning varit förknippade med varandra trots att mycket skulle ha vunnits genom att kombinera handelsbestämmelserna med målen för företagens sociala ansvar.

Torsdagen den 25 november 2010

1. Europaparlamentet konstaterar att de globala utmaningarna har tillspetsats av den aktuella finanskrisen och dess sociala konsekvenser, och bidragit till en diskussion över hela världen om behovet av nya regler för och ny styrning av den globala ekonomin, också inom internationell handel. Parlamentet anser att nya, effektivare och bättre genomdrivna regler bör bidra till att det utvecklas en mer hållbar politik som tar hänsyn till sociala frågor och till miljön.
2. Europaparlamentet konstaterar att globaliseringen har ökat konkurrenstrycket mellan länderna för att locka till sig utländska investerare och skärpt konkurrensen mellan företagen, vilket ibland föranleder att allvarliga kränkningar av de mänskliga och sociala rättigheterna samt miljöskador, allt för att locka handel och investeringar.
3. Europaparlamentet erinrar om att principerna för företagens sociala ansvar, som är fullt erkända internationellt inom såväl OECD och ILO som FN, handlar om det ansvarsfulla beteende som förväntas av företagen, och förutsätter i första hand att företagen följer gällande lag, särskilt när det gäller anställningar, förbindelserna med arbetsmarknadens parter, de mänskliga rättigheterna, miljön, konsumenternas intressen, öppenhet från företagets sida, samt bekämpande av korruption och skatteflykt.
4. Främjandet av företagens sociala ansvar är ett mål som aktivt stöds av Europeiska unionen, och kommissionen anser att EU bör försäkra sig om att dess utrikespolitik bidrar till en hållbar och social utveckling i dessa länder samt att alla investeringar som görs och all verksamhet som bedrivs av europeiska företag är i linje med europeiska värderingar och internationellt överenskomna normer.
5. Europaparlamentet erinrar om att syftena med handelspolitiken oinskränkt bör samordnas med Europeiska unionens övergripande mål och om att EU:s handelspolitik enligt artikel 207 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska föras "inom ramen för principerna och målen för unionens yttre åtgärder". I enlighet med artikel 3 i fördraget om Europeiska unionen ska den bland annat bidra till "hållbar utveckling av vår jord, solidaritet och ömsesidig respekt mellan folken, fri och rättvis handel, utrotning av fattigdomen och skydd för de mänskliga rättigheterna, särskilt barnets rättigheter, samt till strikt efterlevnad och utveckling av internationell rätt, inklusive respekt för principerna i Förenta nationernas stadga".
6. Europaparlamentet anser att kommissionen bör undersöka om det går att få fram en harmoniserad definition av förbindelserna mellan å ena sidan ett företag som betecknats som "moderföretag" och å andra sidan alla företag som befinner sig i något slags beroendeställning till detta, oavsett om det rör sig om dotterföretag, leverantörer eller underleverantörer, för att det sedan ska gå lättare för var och en att ta sitt juridiska ansvar.
7. Med hänsyn till den viktiga roll som de stora företagen, deras dotterbolag och försörjningskedja spelar i den internationella handeln anser Europaparlamentet att företagens sociala ansvar och miljöansvar bör bli en dimension i Europeiska unionens handelsavtal.
8. Europaparlamentet anser att de sociala bestämmelserna i handelsavtalen bör kompletteras av principerna om företagens sociala ansvar i sitt beteende, medan företagens sociala ansvar i sin tur backas upp av handelsavtalen, särskilt genom den övervakning av avtalsprinciperna som införs genom dessa avtal.
9. Europaparlamentet begär att de principer och skyldigheter som sammanhänger med företagens sociala ansvar ska beaktas och tas med i kommissionens kommande meddelande om Europas nya handelspolitik inom ramen för Europa 2020-strategin samt i det meddelande om företagens sociala ansvar som kommissionen har under arbete för 2011 och då kommissionens handelspolitik genomförs.
10. Europaparlamentet anser att företagens sociala ansvar är ett effektivt redskap för att förbättra konkurrenskraften, färdigheter och utbildningsmöjligheter, säkerheten på arbetsplatserna och arbetsmiljön, för att skydda arbetstagarnas rättigheter och lokala samhällens och ursprungssamhällens rättigheter, främja en hållbar miljöpolitik och uppmuntra utbyte av god praxis på lokal, nationell, europeisk och global nivå, även om företagens sociala ansvar naturligtvis varken kan ersätta arbetslagstiftningen eller de allmänna och särskilda kollektivavtalen.
11. Europaparlamentet anser att företagen bör uppmanas att tillämpa principerna för företagens sociala ansvar för att garantera fysisk integritet och säkerhet, fysiskt och psykiskt välbefinnandet, arbetstagar rättigheter och mänskliga rättigheter både för sina egna anställda och för arbetstagare i allmänhet, genom att utnyttja sitt inflytande över den bredare kretsen av samarbetspartner. Parlamentet understryker betydelsen av att stödja och uppmuntra spridning av sådana rutiner bland de små och medelstora företagen samtidigt som man begränsar deras bördor i form av kostnader och byråkratiska skyldigheter.

Torsdagen den 25 november 2010

12. Europaparlamentet påpekar att nya områden bör införlivas i företagens sociala ansvar, exempelvis arbetets organisering, jämställdhet och social delaktighet, åtgärder mot diskriminering och utvecklingen av livslångt lärande. Parlamentet understryker att företagens sociala ansvar bör inbegripa exempelvis kvalitet i arbetet, lika lön och samma möjligheter till karriärutveckling och främjande av innovativa projekt för att bidra till övergången till en hållbar ekonomi.
13. Europaparlamentet rekommenderar bestämt medlemsstaterna och Europeiska unionen att inom alla företag främja genomförandet av goda rutiner för företagens sociala ansvar, oavsett var de har sin verksamhet, och att uppmuntra spridandet av god praxis när det gäller initiativ knutna till företagens sociala ansvar genom att framför allt skapa större öppenhet om sina resultat.
14. Europaparlamentet konstaterar att agendan för företagens sociala ansvar måste anpassas till den berörda regionens och varje lands särskilda behov för att kunna bidra till en förbättrad hållbar ekonomisk och social utveckling.
15. Europaparlamentet anser att trovärdigheten för frivilliga initiativ avseende företagens sociala ansvar är beroende av att man i detta begrepp införlivar internationellt vedertagna normer och principer som Global Reporting initiative III, och av att man genomför en övervakning och transparent kontroll av dessa initiativ som är oberoende av företagens aktörer.
16. Europaparlamentet anser att tonvikten bör ligga på att aktivt engagera berörda parter i företaget, att utbilda företagsledarna, utveckla det civila samhället och framför allt på att öka konsumenternas medvetenhet.
17. Europaparlamentet anser att företagens sociala ansvar genom utbildning och information ska odlas och spridas inom både företag och högre utbildningssäten (högskolor och universitet), framför allt inom förvaltningsvetenskapliga studieinriktningar.
18. Europaparlamentet anser att social dialog och europeiska företagsråd har spelat en konstruktiv roll när det gäller utveckling av bästa praxis för företagens sociala ansvar.
19. Europaparlamentet understryker att företagens sociala ansvar bör uppmärksammas ytterligare i de europeiska sysselsättningsriktlinjerna.

Införande av socialt ansvar för företagen i det allmänna preferenssystemet (GSP och GSP+)

20. Europaparlamentet begär att principerna om företagens sociala ansvar ska integreras i förordningen om GSP och GSP+ vid den kommande översynen. Parlamentet önskar att kommissionen ser till att transnationella företag, oavsett om de har sitt säte i Europeiska unionen, vars dotterbolag eller försörjningskedja finns i länder som deltar i det allmänna preferenssystemet, och i synnerhet GSP+, ska åläggas att nationellt och internationellt respektera sina rättsliga skyldigheter när det gäller de mänskliga rättigheterna, sociala rättigheter och miljöbestämmelser. Parlamentet anser att Europeiska unionen och signatär- och mottagarstaterna inom det allmänna preferenssystemet ska vara skyldiga att vaka över att företagen uppfyller dessa skyldigheter. Parlamentet kräver att detta uppfyllande ska göras till ett bindande villkor inom ramen för GSP.
21. Europaparlamentet anser att man i ett reviderat GSP+-system även bör förbjuda "värdlandsavtal", dvs. avtal som ingås i det fördolda mellan vissa multinationella företag och värdländerna (stater som omfattas av GSP+), för att undvika lagkraven i dessa länder, vilket uppenbart strider mot principen om företagens sociala ansvar.

Nya konsekvensanalyser

22. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att förbättra sin modell för konsekvensanalyser för att den ska ge en verklighetstrogen bild av vilka konsekvenser för ekonomi, samhälle, mänskliga rättigheter och miljö, inbegripet målen att dämpa verkningarna av klimatförändringen, som handelsförhandlingarna för med sig. Parlamentet uppmanar kommissionen att med hjälp av konsekvensbedömningar avseende hållbar utveckling, som görs före och efter undertecknandet av ett handelsavtal, följa upp handelsavtalen med EU:s partnerländer, varvid hänsyn bör tas till särskilt sårbara sektorer.
23. Europaparlamentet understryker att parlamentet, efter det att Lissabonfördraget trätt i kraft, har rätt att fullständigt underrättas om vad man gör för att det som framkommit vid hållbarhetskonsekvensbedömningarna av avtalen ska tas med i förhandlingarna innan dessa avslutas samt om vilka kapitel i avtalen som ändrats för att man ska kunna undvika negativa konsekvenser som identifierats i dessa konsekvensbedömningar.

Torsdagen den 25 november 2010

24. Europaparlamentet begär att kommissionen i enlighet med Small Business Act ska göra konsekvensbedömningar av handelsavtalens inverkan på de europeiska små och medelstora företagen (test för små och medelstora företag), framför allt vad gäller deras sociala ansvar.

Bestämmelser om företagens sociala ansvar i alla EU:s handelsavtal

25. Europaparlamentet föreslår i ett vidare perspektiv att handelsavtal som EU förhandlar fram i fortsättningen ska innehålla ett kapitel om hållbar utveckling som inbegriper bestämmelser om företagens sociala ansvar, som delvis ska bygga på den uppdaterade versionen 2010 av OECD:s riktlinjer för multinationella företag.

26. Europaparlamentet föreslår att dessa bestämmelser om företagens sociala ansvar ska innefatta följande:

- a. Ett ömsesidigt åtagande av båda parter att främja internationellt överenskomna instrument för företagens sociala ansvar inom ramen för avtalet och inom deras handel med varandra.
- b. Incitament för att främja att företagen gör åtaganden om socialt ansvar som förhandlas fram med samtliga viktiga intressenter, inbegripet fackföreningar, konsumentorganisationer och berörda lokalsamhällen och organisationer inom det civila samhället.
- c. Inrättande av kontaktpunkter av det slag som införts inom ramen för OECD, vilka i samarbete med det civila samhället skulle främja information om företagens sociala ansvar, gynna insyn och ta emot eventuella klagomål om fall av bristande respekt för principen om företagens sociala ansvar, samt vidarebefordra dessa till behörig myndighet.
- d. Krav på att företagen minst vartannat eller vart tredje år ska offentliggöra sina balansräkningar om socialt ansvarstagande, varvid hänsyn bör tas till de små och medelstora företagens särskilda situation och möjligheter inom ramen för rekommendation 2003/361/EG av den 6 maj 2003 samt till principen "tänk småskaligt först". Detta krav kommer att förbättra insynen och rapporteringen och främja synlighet och trovärdighet när det gäller rutinerna för företagens sociala ansvar genom att man går ut med information om företagens sociala ansvar till alla berörda parter, bland dem också konsumenterna, investerarna och den stora allmänheten.
- e. Krav på vederbörlig aktsamhet för företag och företagsgrupper, vilket innebär en skyldighet att vidta förebyggande åtgärder för att fastställa och avvärja kränkningar av de mänskliga rättigheterna, brott mot miljölagstiftning, korruption och skatteflykt, inbegripet i deras dotterbolag och försörjningskedjor, dvs. i deras inflytandesfär.
- f. Skyldighet för företag att hålla fria, öppna och välinformerade samråd med lokala och oberoende aktörer innan projekt som påverkar lokalsamhället inleds.
- g. Särskild inriktning på barnarbetets konsekvenser samt praxis med barnarbete.

27. Europaparlamentet anser att bestämmelserna om företagens sociala ansvar bör åtföljas av andra bestämmelser. Parlamentet anser att

- a. fall där det bevisligen brutits mot åtagandena om företagens sociala ansvar bör kunna utredas av de behöriga myndigheterna, och om överträdelserna är allvarliga bör namnen på de skyldiga kunna offentliggöras,
- b. båda parterna bör åta sig att främja gränsöverskridande rättsligt samarbete, inom sin inflytandesfär underlätta tillgång till rättslig prövning för offren för företags agerande, och i detta syfte stödja utvecklandet av lämpliga rättsliga förfaranden och åtgärder mot företagens lagöverträdelser samt utomrättsliga överklagandemekanismer.

Torsdagen den 25 november 2010

28. Europaparlamentet föreslår som ett led i EU:s bilaterala avtal att det inom programmet om "stärkande av rättsväsendet" föreskrivs om utbildning av domare och domstolar som arbetar med handelslagstiftning i frågor om de mänskliga rättigheterna och efterlevnaden av internationella konventioner om arbetstagares rättigheter och om miljön.

29. Europaparlamentet föreslår att det inrättas ett gemensamt utskott för uppföljning av varje frihandelsavtal, som centrum för information och dialog mellan ledamöterna av Europaparlamentet och parlamentsledamöterna i partnerländerna. Parlamentet tillägger att dessa uppföljningsutskott också skulle kunna granska genomförandet av kapitlet om hållbar utveckling och bestämmelserna om företagens sociala ansvar och utarbeta rekommendationer till den gemensamma kommittén för frihandelsavtalet, särskilt i fråga om konsekvensanalyser och när det gäller bevisade brott mot de mänskliga rättigheterna, sociala rättigheter och miljökonventionerna.

30. Europaparlamentet föreslår att det inrättas ett forum för regelbundna jämförelser för de länder som undertecknat FN:s Global Compact, där de kan lägga fram sina program för företagens sociala ansvar till allmänt påseende och där konsumenterna ges möjlighet att göra jämförelser, samt att det skapas en kultur med strikta normer och sakkunniggranskning. Insyn av detta slag skulle uppmuntra företagen att frivilligt skärpa normerna för företagens sociala ansvar, om de inte vill ta konsekvenserna av en ingående granskning från mediernas och allmänhetens sida.

Främjande av företagens sociala ansvar i handelspolitiken på multilateral nivå

31. Europaparlamentet ber kommissionen att främja att företagens sociala ansvar beaktas i handelspolitiken på multilateral nivå i de internationella forum som stödjer företagens sociala ansvar, särskilt OECD och ILO, och inom ramen för WTO och utvecklingen efter Doha-rundan.

32. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att undersöka möjligheten att i dessa forum utarbeta en internationell konvention där "värdländernas" ⁽¹⁾ och "ursprungsländernas" ⁽²⁾, ansvar fastställs, som ett led i kampen mot de multinationella företagens brott mot de mänskliga rättigheterna samt i arbetet för att förverkliga principen om extraterritorialitet.

33. Europaparlamentet ber kommissionen stödja utvecklingen av nya förbindelser mellan multilaterala organ med ansvar för sociala och miljörelaterade normer och WTO för att få till stånd en bättre överensstämmelse på det internationella planet mellan handelspolitiken och målen för hållbar utveckling.

34. Europaparlamentet upprepar sitt stöd för att en kommitté för anständigt arbete inrättas inom WTO, enligt samma modell som kommittén för handel och miljö, där framför allt frågor om sociala normer, särskilt i den mån de handlar om barnarbete, och företagens sociala ansvar kan diskuteras i samband med internationell handel. Parlamentet föreslår på nytt att förfarandet för tvistlösning anpassas så att i fall som gäller internationella konventioner på miljöområdet eller det sociala området de särskilda grupperna (panelerna) eller överprövningsorganen inhämtar yttranden från de behöriga internationella organen och att yttrandena offentliggörs.

*

* *

35. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till Europeiska rådets ordförande, till rådet och kommissionen samt till Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, till de nationella parlamenten, den parlamentariska konferensen om WTO och ILO:s internationella arbetskonferens.

⁽¹⁾ Stater där alla de företag har sitt säte som står i en beroendeställning till moderföretagen.

⁽²⁾ Stater där moderföretagen befinner sig.